

De papallones a falciots, passant per abelles: els ecosistemes ocults del campus de la UAB

04 DES. 2024

Papallones, falciots, musaranyes, abelles, orquídies o granotes són només algunes de les espècies que habiten el campus de la UAB. Moltes nidifiquen als arbres, en tolls d'aigua o fins i tot a les caixes de persianes de les facultats. Diverses persones de la comunitat universitària, de manera voluntària i alhora experimental, des de fa anys segueixen els passos d'aquesta rica biodiversitat que amaga el campus de la UAB.

Al campus s'hi han detectat 51 espècies de papallones diürnes i fins a 72 espècies d'abelles silvestres.

Cada any es revisen una mitjana de 30 nius de falciot a les caixes de persianes d'algunes facultats.

Des de fa alguns anys, diversos membres de la comunitat universitària (professorat, alumnat i PTGAS, aficionats i estudiosos de la natura) duen a terme un seguiment i control de les espècies animals i vegetals que habiten el campus de la UAB, la majoria emmarcats en projectes d'abast estatal o europeu. Aquestes tasques se solen fer de manera voluntària i amb metodologia científica. Els resultats, que tenen un caràcter bioindicador, mostren uns ecosistemes rics i variats i, a més a més, a causa de les transformacions que suposa el canvi climàtic, cobren una rellevància especial.

La Biblioteca de Ciència i Tecnologia de la UAB, conjuntament amb l'Oficina de Sostenibilitat, va organitzar el dimecres 27 de novembre la jornada «La biodiversitat del campus de la UAB: un viatge pels ecosistemes ocults», en el marc de les sessions divulgatives [La Tarima](#), amb sis microxerrades de deu minuts ofertes per les persones vinculades a la UAB que estan coordinant els seguiments de diferents espècies. «l és que el campus s'ha convertit en un lloc important per experimentar la biodiversitat», va dir el vicerector de Campus i Sostenibilitat, Xavier Gabarrell, en presentar la jornada, alhora que va explicar i mostrar el per què del disseny de les carpetes de la UAB s'han dedicat enguany justament a aquesta rica biodiversitat del campus.

Micromamífers

El professor **Francesc Muñoz** va explicar la feina que es fa en el marc del projecte Seguiment de Petits Mamífers de Catalunya (SEMICE), el qual té més de cent estacions a tot Espanya. L'estació de mostreig de la UAB està situada a prop de la font del Carme, amb 36 paranyes. D'ençà de la tardor de 2022, s'hi han capturat 44 exemplars (ratolins de bosc, ratolins de camp i musaranyes).

Papallones

L'estudiant de Doctorat, **Marina Alba**, va explicar que el seguiment de papallones s'emmarca en la xarxa Seguiment de Papallones Diürnes de Catalunya (CBMS). A la UAB es recopilen dades des de 2005, en un transsecte de 1.513 m. de longitud que aprofita l'itinerari blau de natura del campus, a prop del turó de Sant Pau, on hi ha deu seccions de mostreig.

En total, al llarg de tots aquests anys, s'hi han detectat 51 espècies de papallones (de mitjana, 31). El 2023 s'hi van fer 462 mostrejors. Al llarg d'aquests anys s'ha observat, per

exemple, que hi ha una espècie de papallona en regressió, la moreneta meridional (*Aricia cramera*), mentre que la resta s'han mantingut més o menys estables.

Abelles

Per la seva banda, el professor **Anselm Rodrigo** va detallar com es fan els mostrejos i seguiments d'abelles al campus. Per exemple, va concretar que els mostrejos d'abelles al campus es fan tant en zones segades com en zones sense segar, i es comparen els resultats de totes dues periòdicament. S'han detectat més espècies de pol·linitzadors a les zones no segades que a les segades. Ja s'hi han detectat fins a 72 espècies d'abelles silvestres al campus.

Falciots

L'Alumni UAB **Marc Illa** i el tècnic de la Biblioteca de Ciència i Tecnologia **José Luis Copete** van comentar que el 2014 es van començar a anellar exemplars adults i pollets de falciots de les caixes de persianes d'una facultat. Des d'aleshores, cada any es revisen una mitjana de 30 nius de falciot en aquests espais amagats de les persianes, que sembla que aquests ocells consideren ideals per a criar. Com que ara s'han de canviar aquestes persianes, la UAB ha construït unes caixes niu que simulen les caixes de les persianes, i la intenció és col·locar-les molt a prop d'on fan els nius per tal que els falciots puguin continuar criant en un espai tan semblant com sigui possible a l'original.

Amfibis

Alejandro García-Salmerón, professor associat de Zoologia, va explicar que al campus hi ha dues unitats de seguiment del SACC (Seguiment d'Amfibis Comuns de Catalunya): una al torrent de Can Domènec i l'altra a una bassa al camí entre Badia i la UAB. Al campus s'hi han detectat diferents espècies d'amfibis (tòtil, salamandra, granota pintada, granota verda i gripau corredor) i rèptils (dragons, sargantanes i serps).

Jardineria

Anna Florensa, tècnica de l'Oficina de Sostenibilitat, i **Núria Pujolar**, de l'empresa de jardineria que treballa per a la UAB, van comentar que al llarg dels darrers anys, i cada cop més, s'han anat fent petites accions en el manteniment de la jardineria de manera que sigui més naturalitzada. Per exemple, s'ha dut a terme un projecte per espaiar la freqüència de les segues i perquè sempre hi hagi flor al camp i s'han dissenyat corredors verds en determinades zones per «trencar» la pavimentació. S'ha apostat per plantes mediterrànies que requereixin poc reg i s'han buscat espècies que tinguin floració tot l'any. Des de 2016 no s'utilitzen fitosanitaris ni productes herbicides.

La UAB, amb els **Objectius de Desenvolupament Sostenible**

Vida terrestre

Vida submarina

Ciutats i comunitats sostenibles

Aigua neta i sanejament

Acció climàtica

Dins de

RESPONSABILITAT SOCIAL INVESTIGAR COMUNITAT

Inici

Estudis

[Estudis \(visió general\)](#)

[Graus](#)

[Màsters i postgraus](#)

[Doctorats](#)

[Microcredencials](#)

[Mínors](#)

[Sistema de Garantia Interna de la Qualitat \(SGIQ\)](#)

[Study Abroad](#)

[Cursos MOOC UAB](#)

[UAB Barcelona Summer School](#)

[La docència a la UAB](#)

[Facultats i escoles](#)

[Universitat a l'Abast](#)

[Ajuts, beques i convocatòries](#)

[Visita la UAB](#)

Recerca

[Recerca \(visió general\)](#)

[Departaments](#)

[Instituts i centres de recerca](#)

[Portal de Recerca de la UAB](#)

[Biblioteques](#)

[EGRETA: Gestió de la producció científica](#)

[Eines i suport a la recerca](#)

[Gestió d'Ajuts Internacionals](#)

[Portal de convocatòries de recerca](#)

[Transferència i innovació](#)

[Serveis científicotècnics](#)

Internacional

[Internacional \(visió general\)](#)

[Programes de mobilitat i intercanvi](#)

[Estudis en anglès](#)

[UAB Barcelona Summer School](#)

[International Tracks](#)

[Study Abroad](#)

[Accés als estudis](#)

[International Support Service \(ISS\)](#)

[ECIU University](#)

[Horizon Europe](#)

Viure el campus

[Viure el campus \(visió general\)](#)

[Participació estudiantil](#)

[Cultura en viu](#)

[Voluntariat, acció social i cooperació](#)

[Serveis](#)

[Botiga UAB !\[\]\(74d4806277d7e73349d8e8c0897931e9_img.jpg\)](#)

[Responsabilitat social](#)

[Mecenatge](#)

La UAB

[La UAB \(visió general\)](#)

[La UAB en xifres](#)

[Rànquings](#)

[Òrgans de govern](#)

[Ciència oberta](#)

[Transparència](#)

[Opina](#)

[Canal ètic](#)

[Qualitat UAB](#)

[Mobilitat i transports](#)

[Seu electrònica !\[\]\(0b5e7e25e8775f7e7e80906ada4f0021_img.jpg\)](#)

[Doctors Honoris Causa](#)

[Síndica de Greuges](#)

[Normatives i legislació](#)

[Directori !\[\]\(740312fd467f47b04cab841ab3868d83_img.jpg\)](#)

[Identitat i imatge corporativa](#)

Contacte

UABInfo - Punt d'informació

Plaça Cívica

08193 Bellaterra

(Cerdanyola del Vallès)

Tel. + 34 93 581 11 11

informacio@uab.cat

Mobilitat i transports

Segueix-nos a les xarxes!

Pots seguir tota l'activitat de la universitat a través dels nostres perfils a les xarxes socials.

[Instagram](#)

[TikTok](#)

[YouTube](#)

[LinkedIn](#)

[Bluesky](#)

[Twitter](#)

[Facebook](#)

[Telegram](#)

Sobre el web

[Avís legal](#) [Protecció de dades](#) [Sobre el web](#)

[Accessibilitat web](#) [Mapa del web UAB](#)

La UAB és una universitat jove, pública i capdavantera. Líder als rànquings internacionals i referent en recerca. Barcelonina, catalana i internacional. Una universitat transformadora, solidària, diversa i igualitària, sostenible i saludable, participativa i cultural. I una universitat de campus, amb les facultats i les escoles, els instituts de recerca i els serveis en un entorn natural on viure experiències úniques.